

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
16 και 17 Δεκεμβρίου 2004
Βρυξέλλες

ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ, κ. JOSEP BORRELL FONTELLES
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ

04/S-2004

Γενική Διεύθυνση Προεδρίας

(Intranet) <http://www.europarl.ep.ec/bulletins> (Special Edition 2004)
(Internet) <http://www.europarl.eu.int/bulletins> (Special Edition 2004)

\\EPADES\PUBLIC\SOMMET\2004\12-Bruxelles

Λόγος του Προέδρου Josep BORRELL
Ευρωπαϊκό Συμβούλιο
Βρυξέλλες, 17 Δεκεμβρίου 2004

Κυρίες και κύριοι μέλη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Θα ήθελα, κατ' αρχήν, να εκφράσω τις ευχαριστίες μου προς την Ολλανδική Προεδρία για το γεγονός ότι βρισκόταν πάντοτε στη διάθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Θα ήθελα επίσης να υπενθυμίσω ότι η Προεδρία αυτή είχε απόλυτο δίκιο να δώσει έμφαση στο ζήτημα που είναι γνωστό ως "Communicating Europe", σε μια στιγμή κατά την οποία η ενημέρωση των πολιτών έχει γίνει αδήριτη ανάγκη.

Πριν ένα μήνα δεσμεύθηκα απέναντί σας ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα έπραττε ό,τι είναι αναγκαίο ώστε μια ισχυρή Επιτροπή, με ευρεία κοινοβουλευτική στήριξη, να μπορέσει να ξεκινήσει τις εργασίες της.

Η δέσμευση αυτή εκπληρώθηκε.

Αλλά εργασίες σχετικά με τί;

Στις 26 Ιανουαρίου 2005, ο Πρόεδρος Barroso θα παρουσιάσει το πρόγραμμα εργασίας για το 2005 και το πολυετές πρόγραμμα για την ερχόμενη πενταετία. Για πρώτη φορά, προκαταλαμβάνοντας την έναρξη ισχύος του Συντάγματος, θα προτείνει μια Διοργανική Συμφωνία για την έγκριση αυτού του πενταετούς προγράμματος.

Εμείς, στο Κοινοβούλιο, είμαστε διατεθειμένοι να διαπραγματευθούμε μια τέτοια συμφωνία, η οποία θα προσφέρει σε όλους μας ένα πλαίσιο για το έργο μας την ερχόμενη πενταετία.

Στο μεταξύ, θα πρέπει να ασχοληθούμε με διάφορα ζητήματα των πολιτικών προτεραιοτήτων μας. Θα ξεκινήσω με τις δημοσιονομικές προοπτικές.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο παίρνει πολύ σοβαρά τον απαραίτητο ρόλο του στο θέμα των δημοσιονομικών προοπτικών. Και, χωρίς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, δεν υπάρχουν δημοσιονομικές προοπτικές.

Πρέπει να επιτύχουμε μια συμφωνία για την περίοδο 2007-2013. Προς τον σκοπό αυτόν, το Κοινοβούλιο δημιούργησε μια προσωρινή επιτροπή, της οποίας έχω την τιμή να προεδρεύω, με στόχο τη διαμόρφωση μιας συνεκτικής και λογικής θέσης. Οι εργασίες μας έχουν ως βάση τις προτάσεις της Επιτροπής.

Επιθυμούμε τη συμφωνία. Και θέλουμε αυτή να επιτευχθεί μέσα στο προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα. Δεν επιδιώκουμε όμως οποιαδήποτε συμφωνία.

Επιπλέον, τα κράτη μέλη πρέπει και αυτά να συμφωνήσουν μεταξύ τους.

Στην κατεύθυνση αυτή, έξι κράτη μέλη έχουν επισήμως διατυπώσει τις θέσεις τους σχετικά με τις προτάσεις που υπέβαλε η Επιτροπή Prodi και ενστερνίσθηκε επίσημα η Επιτροπή Barroso. Οι συγκρίσεις των ποσών έχουν ουσιαστική σημασία.

Το πρώτο που πρέπει να κάνουμε είναι να συγκρίνουμε πράγματα συγκρίσιμα. Δεν έχει νόημα να συγκρίνουμε μια πρόταση της Επιτροπής που αφορά πιστώσεις πληρωμών, με μία έξι χωρών που αφορούν πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων.

Αυτά που πρέπει να συγκρίνουμε είναι:

- μια πρόταση της Επιτροπής που αφορά 1,025 τρισεκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2007-2013, δηλαδή το 1,26% του ΑΕγχΠ, σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων,
- με μια πρόταση έξι χωρών που αφορά 815 δισεκατομμύρια ευρώ για την ίδια περίοδο, δηλαδή το 1% του ΑΕγχΠ, πάλι σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων.

Η πρόταση των έξι χωρών είναι μειωμένη κατά 210 δισεκατομμύρια ευρώ σε σχέση με την πρόταση της Επιτροπής.

Θα πρέπει να αναρωτηθούμε εάν το μέγεθος του 1% θα μας υποχρεώσει να περιορίσουμε τους πολιτικούς στόχους μας και να θέσουμε ξανά σε συζήτηση τις ήδη ανειλημμένες υποχρεώσεις.

Από την άλλη πλευρά, θα ήθελα να σας υπενθυμίσω ότι, εάν δεν επιτευχθεί συμφωνία μεταξύ του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο, αυτό θα σήμαινε:

- την εκ νέου διαπραγμάτευση κάθε τομέα πολιτικής της Ένωσης με ετήσιο χαρακτήρα,
- την επιστροφή στην ετήσια δημοσιονομική διαδικασία που προβλέπεται στις Συνθήκες, πράγμα που σημαίνει μια συμφωνία μεταξύ των δύο σκελών της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής, ενώ είμαι βέβαιος ότι ούτε το Συμβούλιο, ούτε το Κοινοβούλιο θέλουν να επιστρέψουν στις διαμάχες του παρελθόντος, όταν η κάθε πλευρά ήθελε να επιβάλει τη δική της άποψη.

Μου είναι αδύνατο να πιστέψω ότι το Συμβούλιο θα μπορούσε να μειώσει τις πιστώσεις και, ταυτόχρονα, να αντιμετωπίσει τις νέες προκλήσεις και προτεραιότητες στην πορεία της Ένωσης, με δεδομένο ότι ήδη έχετε προσδιορίσει τις αγροτικές δαπάνες μέχρι το 2013.

Όταν μιλάω για προκλήσεις και προτεραιότητες, αναφέρομαι, ιδιαίτερα:

- στην πλήρη υλοποίηση της τελευταίας διεύρυνσης και στην προσεχή διεύρυνση·
- στη διατήρηση της πολιτικής για τη συνοχή, που αποτελεί το πραγματικό όργανο της κοινοτικής αλληλεγγύης·
- στον διευρυνόμενο ρόλο της Ένωσης στον κόσμο, καθώς και στις νέες πολιτικές, ιδίως στα πεδία της έρευνας και της εκπαίδευσης.

Επιτρέψτε μου μια παρατήρηση: με ξενίζει η διαπίστωση ότι τα κράτη μέλη που υποστηρίζουν μια μελλοντική διεύρυνση (και έχω στο νου μου, συγκεκριμένα, την Τουρκία) είναι ταυτόχρονα τα λιγότερο διατεθειμένα να επιτρέψουν μια κατάλληλη χρηματοδότηση.

Έχω την εντύπωση ότι το Συμβούλιο θέλει όλο και περισσότερους Ευρωπαίους, αλλά λιγότερη Ευρώπη.

Δεν είναι δυνατό να έχουμε περισσότερη Ευρώπη με λιγότερους πόρους. Ο κύριος Barroso είπε το ίδιο πριν μερικές μέρες στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Μην ανησυχείτε, όμως. Αντίθετα από ό,τι λέγεται, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν είναι μια χαλαρή δημοσιονομική αρχή, και τα στοιχεία το αποδεικνύουν:

- κατά την περίοδο 1998-2003, το Συμβούλιο ήταν το σκέλος της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής που αύξησε περισσότερο τις δαπάνες του, τις υποχρεωτικές δαπάνες.
- Από την άλλη πλευρά, σε σύγκριση με μια μέση αύξηση κατά 22,9% στους εθνικούς προϋπολογισμούς των 15 μεταξύ 1996 και 2002, ο προϋπολογισμός της Ένωσης αυξήθηκε μόνο κατά 8,2%.

Το μήνυμα που θέλω να σας μεταβιβάσω είναι ότι η διαπραγμάτευση αυτή δεν πρέπει να περιορισθεί απλώς σε μια "μάχη ποσών και ποσοστών", αλλά να έχει ως αντικείμενο ένα σχέδιο για την Ευρώπη, η χρηματοδότηση του οποίου θα πρέπει να βρίσκεται στο ύψος των φιλοδοξιών του.

Κυρίες και κύριοι,

πριν περάσω στο κεντρικό ζήτημα που απασχολεί το Συμβούλιο αυτό, δηλαδή την Τουρκία, επιτρέψτε μου να αναφερθώ σε άλλα ζητήματα που βρίσκονται επίσης στην ημερήσια διάταξη.

Η διαμάχη γύρω από την απόφαση σχετικά με την Τουρκία εμπόδισε την αξιολόγηση της σημασίας των αποφάσεών σας σχετικά με τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και την Κροατία. Όσον αφορά τη Βουλγαρία, υποστηρίζουμε τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν, διότι επέτρεψαν στη χώρα αυτή να εισέλθει στην οδό της ένταξης μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες.

Σε σχέση με τη Ρουμανία, συνεχίζουμε να πιστεύουμε ότι είναι αναγκαίο να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες, ώστε το δικαστικό σύστημα να γίνει πίο ανεξάρτητο, να γίνει σπανιότερη η καταφυγή σε διατάγματα έκτακτης ανάγκης, καθώς και να ενταθούν οι προσπάθειες για την εξάλειψη της διαφθοράς σε όλα τα επίπεδα. Κατά την άποψη του Κοινοβουλίου, είναι προφανές ότι για τη Ρουμανία θα πρέπει να ισχύσουν οι ίδιοι όροι που ισχύουν για τη Βουλγαρία. Ωστόσο, μπορώ να σας ανακοινώσω ότι, παρά τις τεχνικές δυσκολίες, το Κοινοβούλιο θα πράξει ό,τι είναι δυνατό για να ψηφίσει τη σύμφωνη γνώμη του όσον αφορά την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων στις 13 Απριλίου.

Ο εκπρόσωπος της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα

Η απόφασή σας να ορίσετε έναν εκπρόσωπο της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα προκαλεί στο Κοινοβούλιο ορισμένες ανησυχίες. Το Κοινοβούλιο υπήρξε, όπως γνωρίζετε, πρωτοπόρο στην πολιτική αυτή και από εκεί ξεκίνησαν οι ρήτρες σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα που ενσωματώνονται στις διεθνείς συμφωνίες μας.

Από τη μία πλευρά, τα ανθρώπινα δικαιώματα αποτελούν πάντοτε ένα καίριο στοιχείο του τρόπου με τον οποίον προσδιορίζουμε την εξωτερική πολιτική της Ένωσης, και ο διορισμός αυτός θα μπορούσε να ενισχύσει τη σπουδαιότητα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Από την άλλη πλευρά, όμως, παρατηρείται κάποια ανησυχία όσον αφορά τη δυνατότητα του Κοινοβουλίου να ελέγχει το έργο της Ένωσης στο πεδίο αυτό. Το Κοινοβούλιο έχει συνεργασθεί καλά με την Επιτροπή στο πεδίο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και είμαστε απόλυτα διατεθειμένοι να εξασφαλίσουμε τη συνέχιση της συνεργασίας αυτής.

Πώς θα ενημερώνει ο εκπρόσωπος αυτός το Κοινοβούλιο σχετικά με το έργο του; Θα ήθελα να σκεφθείτε τα ζητήματα αυτά πριν υποστηρίξετε μια ιδέα που θα μπορούσε να δημιουργήσει δυσκολίες, ή διατρέχει τον κίνδυνο να μεταβληθεί σε ένα στοιχείο καθαρά συμβολικό.

Ειρηνευτική διαδικασία στη Μέση Ανατολή

Τον περασμένο μήνα, ο Βασιλιάς Αμπνταλά της Ιορδανίας είπε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ότι δινόταν μια ευκαιρία στην ειρηνευτική διαδικασία, η οποία, όμως, δεν θα διαρκέσει περισσότερο από δύο χρόνια. Οι προεδρικές εκλογές που θα διεξαχθούν στην Παλαιστίνη στις 9 Ιανουαρίου αποτελούν μια σημαντική ευκαιρία ώστε να διατηρηθεί ανοικτή η ειρηνευτική διαδικασία. Για τον λόγο αυτόν, το Κοινοβούλιο θα στείλει εκεί 30 βουλευτές, τη μεγαλύτερη αντιπροσωπεία παρατηρητών που έχει στείλει ποτέ σε εκλογές το θεσμικό μας όργανο.

Ουκρανία

Αυτή τη φορά, η Ευρωπαϊκή Ένωση απέδειξε τις ηγετικές της ικανότητες στη διεθνή σκηνή. Πιστεύω ότι μπορούμε να συγχαρούμε τον Υπάτο Εκπρόσωπο για την Εξωτερική Πολιτική, κύριο Χαβιέρ Σολάνα. Προτίθεται να επισκεφθώ την Ουκρανία μετά τις εκλογές και την έναρξη των εργασιών του νέου Κοινοβουλίου στο Κίεβο, συμβολίζοντας τη στήριξη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στη δημοκρατική διαδικασία.

Τουρκία

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην προ δημέρου ψηφοφορία του, σας κάλεσε να ξεκινήσετε τις διαπραγματεύσεις με την Τουρκία "χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση". Χθές το βράδυ, ο κύριος Balkenende ανακοίνωσε την έναρξη των διαπραγματεύσεων με την Τουρκία στις 3 Οκτωβρίου.

Η επιλεγείσα ημερομηνία ανταποκρίνεται στη γνώμη του Κοινοβουλίου.

Ελπίζω πως, σήμερα κιόλας, η Τουρκία θα δεχθεί τους όρους που θέσατε χθές.

Το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας ήταν σαφές: 407 ψήφοι υπέρ και 262 ψήφοι κατά. Εξίσου σημαντικό όμως είναι αυτό που το Κοινοβούλιο ενέκρινε με εκείνο το οποίο απέρριψε. Το Κοινοβούλιο απέρριψε απολύτως κάθε σχέδιο Β, μια προνομιακή σχέση ή κάθε εναλλακτική περίπτωση της πλήρους ένταξης. Η θέση μας είναι σαφής και οριστική. Φυσικά, η έναρξη των διαπραγματεύσεων δεν προεξοφλεί και την ολοκλήρωσή τους. Κανείς, σε καμία προενταξιακή διαπραγμάτευση, δεν μπορεί να προβλέψει το τελικό αποτέλεσμα. Ο στόχος όμως, κατά την έναρξη των διαπραγματεύσεων, είναι η πλήρης ένταξη.

Είναι προφανές, και γνωρίζω ότι το σημείο αυτό απετέλεσε αντικείμενο σκληρής διαπραγμάτευσης με τον κ. Ερντογάν, πως η έναρξη των διαπραγματεύσεων προϋποθέτει την αναγνώριση της Κύπρου εκ μέρους της Τουρκίας. Γύρω από το τραπέζι θα βρίσκονται 26 χώρες, μία από τις οποίες θα είναι η Κύπρος και μια άλλη η Τουρκία.

Προφανώς, για να διαπραγματευθείς με κάποιον θα πρέπει να τον αναγνωρίζεις.

Το Κοινοβούλιο συζήτησε πολύ σχετικά με τη θέση του στο ζήτημα αυτό. Τους τελευταίους μήνες, το θέμα της Τουρκίας απορρόφησε ουσιαστικά το θεσμικό μας όργανο: διασκέψεις, επισκέψεις, μεταξύ άλλων του Πρωθυπουργού Ερντογάν και της Λεϊλά Ζανά, αυτόνομες εκθέσεις, μεταβάσεις αντιπροσωπειών στην περιοχή, ακροάσεις σχετικά με τα δικαιώματα των γυναικών, τα ανθρώπινα δικαιώματα ...

Κατά την επίσκεψή μου στην Τουρκία, είχαν την ευκαιρία να διαπιστώσω ότι όλοι, από τις Αρχές μέχρι τους δικηγόρους για τα ανθρώπινα δικαιώματα, από τον Ελληνορθόδοξο Πατριάρχη μέχρι τους συνδικαλιστικούς ηγέτες, όλοι, επαναλαμβάνω, ζητούσαν την έναρξη των διαπραγματεύσεων. Ήταν προφανές ότι η προοπτική της ένταξης αποτελούσε την κινητήρια δύναμη, και είναι πλέον η εγγύηση, της πολιτικής, κοινωνικής και οικονομικής μεταρρύθμισης. Ένα ΟΧΙ θα οδηγούσε τη διαδικασία αυτή σε κατάρρευση.

Από την άλλη πλευρά, είναι εξίσου προφανές ότι το έργο της ενσωμάτωσης της Τουρκίας στην ΕΕ είναι τεράστιο και δεν είμαι βέβαιος ότι όλοι οι συνομιλητές μου στην Τουρκία είχαν πλήρη συνείδηση του μεγέθους της απαιτούμενης προσπάθειας. Το μεγαλύτερο μέρος της έκθεσης του Κοινοβουλίου επικεντρώνεται στο τί πρέπει να γίνει μετά την έναρξη των διαπραγματεύσεων. Το Κοινοβούλιο πρέπει να συσφίξει τις σχέσεις του με την τουρκική κοινωνία των πολιτών.

Έχουμε επίσης μπροστά μας μια μεγάλη προσπάθεια πολιτικής εξήγησης προς την ευρωπαϊκή κοινή γνώμη. Αν το ζήτημα της Τουρκίας αντιμετωπίζεται σαν μια νέα ναυμαχία της Ναυπάκτου ή μια νέα πολιορκία της Βιέννης, δεν θα καταλήξουμε πουθενά.

Για τον λόγο αυτόν, το Κοινοβούλιο επιθυμεί να ζητηθεί η γνώμη του σχετικά με οποιαδήποτε πρόταση αναστολής των διαπραγματεύσεων με την Τουρκία. Αν το Κοινοβούλιο έχει το κλειδί της ένταξης στο τέλος των διαπραγματεύσεων, θα ήταν παράξενο απλώς να ενημερωθεί για μια ειλημμένη απόφαση. Ακόμη περισσότερο λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη συμμετάσχει το Κοινοβούλιο στις προσπάθειες για την εξήγηση των διαπραγματεύσεων αυτών προς την κοινή γνώμη. Πώς θα μπορούσε το Κοινοβούλιο να εξηγήσει μια απόφαση στη λήψη της οποίας δεν συμμετείχε καν;

Τέλος,

Κόφι Ανάν/Ιράκ

θα ήθελα να ευχαριστήσω την Προεδρία για την πρωτοβουλία να προταθεί στον Κόφι Ανάν να απευθυνθεί προς εσάς. Πριν ένα χρόνο, με την ευκαιρία της απονομής του Βραβείου Σαχάρωφ, το Κοινοβούλιο έκανε δεκτό τον Κόφι Ανάν ο οποίος, κατά τη γνώμη μου, χρειάζεται τη στήριξή μας αυτή τη στιγμή. Στο πλαίσιο αυτό, θα ήθελα να πω σε εκείνους που τις τελευταίες εβδομάδες έχουν επιτεθεί εναντίον του, ότι όποιος ζει σε γυάλινο σπίτι δεν πρέπει να πετάει πέτρες" ή, όπως λέγεται στα αγγλικά, "people who live in glass houses shouldn't throw stones" ή, στα γαλλικά, "Qu'as tu a regarder la paille dans l'oeil de ton frère? Et la poutre qui est dans ton oeil à toi, ne la vois tu pas?"

Σας ευχαριστώ.
